

Arbetsrapport

R2003:002

IT-politik i USA

Martin Ahlgren

IT-politik i USA

Update-rapport

Martin Ahlgren
ITPS kontor i Los Angeles
Maj 2003

ITPS, Institutet för tillväxtpolitiska studier
Studentplan 3, 831 40 Östersund
Telefon 063 16 66 00
Telefax 063 16 66 01
E-post info@itps.se
www.itps.se
ISSN 1652-0483
Elanders Gotab, Stockholm 2003

För ytterligare information kontakta Martin Ahlgren
Telefon + 1 310 566 2322
E-post martin.ahlgren@itps.se

Förord

Vi tror att det är värdefullt för intresserade att kunna ta del av ännu ej publicerat material och innehåll, därför har vi tagit fram Arbetsrapportserien.

I arbetsrapportserien publicerar vi avrapporteringar, pågående arbeten, ej färdigställda rapporter eller annat underlagsmaterial. Flertalet av dessa arbetsrapporter kommer att publiceras i sin helhet eller som delar i rapporter som ingår i ITPS huvudserie ”A-serien”.

Eventuella slutsatser och rekommendationer som lämnas i arbetsrapporten står författaren för och är inte nödvändigtvis desamma som ITPS officiella ståndpunkt. Med anledning av arbetsrapporternas karaktär kan brister i kvalitet, utformning och språkbruk förekomma. Vi ber er ha överseende med detta.

Lena Moritz
Enhetschef

Innehåll

1	I detta nummer:.....	5
2	IT-politiken fokuserar på e-government.....	5
3	En mer fungerande marknad är den primära principen.	5
4	Generell välfärds-IT ställs mot behovsmotiverade satsningar.....	5
5	Avsevärt mer politiskt fokus på tillit än tillgänglighet.	6
6	Användarsubventioner av avancerade telekomtjänster.....	6
7	Förbud mot offentligägt bredband.....	6
8	Projekt som ligger nära marknadens behov får minskad finansiering.....	7
9	3G är ingen politisk fråga men offentliga satsningar på WLAN	7
10	Sverige kan lära av det marknadsorienterade synsättet.....	7
11	För Silicon Valley görs inget, kostnaden för kapital den viktigaste faktorn.	8
12	Avskrivningar, exportadministration och kostnadsföring av optioner.	8

1 I detta nummer:

- **Flera principiella skillnader.** Inriktningen, principerna och prioriteringen inom IT- och hightechpolitiken skiljer sig mellan USA och Sverige på flera olika sätt.
- **Prioritering av e-government.** Inom speciellt området e-government finns det många politiska initiativ i USA.
- **Mer fokus på tillit än tillgänglighet.** Även tillit har en hög prioritering och många initiativ har lanserats på både federal och delstatlig nivå. I rapporten beskriver jag kortfattat elva olika områden som kan ge ett IT-politiskt perspektiv på USA

2 IT-politiken fokuserar på e-government.

Begreppet IT-politik förekommer ytterst sporadiskt i diskussionen om IT-användningen i USA. Inom området IT-politik är det e-government som befinner sig överst på agendan på både federal och delstatlig nivå. E-government är ett prioriterat område som är en av fem punkter på presidentens Management Agenda. Inom området styrning, samordning och effektivitet för e-government ligger USA uppskattningsvis ett par år före Sverige.

3 En mer fungerande marknad är den primära principen.

Den grundläggande principen för IT-och high-techpolitiken i USA är att försöka skapa en mer fungerande marknad. Politiken är till stor del inriktade på att skapa tydlig medborgarnytta genom riktade satsningar, stimulering av privata investeringar och tydliga styrmodeller. Federal Communication Commissions (FCC) förslag våren 2003 att skapa en andrahandsmarknad för mobila frekvenser är ett exempel på detta. FCC:s förändringar av regleringen av lokalaccessen i februari 2003 för att stimulera operatörernas investeringar är ett annat exempel.

4 Generell välfärds-IT ställs mot behovsmotiverade satsningar.

Den offentliga finansiering som sker inom området IT-politik i USA inriktar sig främst på direkt stöd till slutanvändare som inte har råd att betala själva. USA:s IT-politiska ekonomiska stöd domineras av behovsprövade investeringar till behövande individer. I motsats till det kan vi se att Sveriges IT-politik när det gäller både 3G och bredband verkar mycket baseras på tron på en generell välfärdspolitik. I USA har tron på marknadens funktion lett fram till skapandet av tillväxt inom IT. Många aktörer i USA pekar på länder som Syd Korea och Indien som länder där

politiska initiativ bidragit till att länderna blivit framgångsrika inom vissa IT-segment.

5 Avsevärt mer politiskt fokus på tillit än tillgänglighet.

Förutom e-government är tillit det mest prioriterade området inom USA:s IT-politik. Det är inte förvånande eftersom tilliten kan ses som en traditionell uppgift för offentliga initiativ av polisiär natur. Reglering för att skydda den personliga integriteten är ett av de viktigaste områdena inom USA:s politik för att skapa tillit till IT. Health Insurance Portability and Accountability Act (HIPAA) är ett regulatoriskt ramverk med olika regler bland annat för datahantering inom hälsovården. Nya regler för hantering av information om patienter infördes i april 2003. De nya reglerna innebär att patienten måste lämna sitt godkännande för varje sorts spridning av patientinformation, ett system som ökar patientens makt över informationen. En federal strategi för cybersäkerhet har också tagits fram och det finns planer på att införa krav på att företag årligen skall rapportera vilka initiativ runt IT-säkerhet som genomförts. Dessutom skall ett standardiserat program för certifiering av myndigheters IT-system utvecklas.

6 Användarsubventioner av avancerade telekomtjänster.

Stöd till IT-användningen i USA omfattar bl.a. Universal Service Fund (USF) på ca 5,2 mdr USD per år. Systemet med USF skapades i samband med att USA genomförde sin avreglering av telekommarknaden 1996. Fonden finansieras genom en skatt på telefoni som framgår av telefonräkningen och är i Kalifornien på ca 10 SEK per månad för ett privatabonnemang. USF används för bidrag till glesbygd, låginkomsttagare och skolor. E-rate är USF program för skolor och bibliotek till vilka det delades ut ca 1,4 mdr USD 2001 som subventioner för avancerade telekomtjänster.

7 Förbud mot offentliggätt bredband

Att bygga bredbandsinfrastruktur är något som marknaden själv har klarat av att hantera vilket leder till den offentliga finansieringen i USA inriktar sig på att ge stöd för att styra marknaden även dit där lönsamheten inte är tillfredställande. Politiken i USA inriktar sig generellt på att komplettera marknaden, inte på att skapa nya offentligägda strukturer. Förbud i nio delstater för kommuner och kommunala bolags försäljning av telekomtjänster är en policy som också visar på detta. Inriktningen på att komplettera marknaden visar sig också i den offentliga finansiering av radio- och TV som finns. Det federalt finansierade bolaget CPB finansierar originella programidéer inom t.ex. utbildning och kultur.

8 Projekt som ligger nära marknadens behov får minskad finansiering.

Department of Commerce Technology Opportunities Program (TOP) är ett program som finansierat olika konkreta försöksprojekt inom IT-området. Projekten som finansierats har ofta haft som syfte att med teknik lösa tydligt avgränsade problem som t.ex. att skapa samverkan mellan skolor i fattiga områden, skapa portaler som underlättar för medborgare med vissa problem, m.m. Projekt som ligger nära marknadens behov klara marknaden av att ta fram själv och behöver därmed inte offentlig finansiering. Detta synsätt har bland annat gjort att TOP föreslagits få minskad finansiering i budgeten för 2004.

9 3G är ingen politisk fråga men offentliga satsningar på WLAN

I USA är frågan om krisen i mobiltelefonisektorn på grund av den svaga utvecklingen för mobilt Internet en relativt marginell politisk fråga som främst handlar om hur mer frekvensutrymme skall kunna göras tillgängligt på sikt. Både FCC och andra bedömare ser att det inte finns några specifika hinder för utvecklingen inom mobiltelefonin. Anledningen till den svaga utvecklingen är att kunderna inte efterfrågar tjänsterna och att lösa det är ingen politisk fråga. Så länge även efterfrågan på 2,5 G-tjänster är svagt så är intresset för 3G lågt. WLAN är attraktivt för IT-industrin genom att det går snabbare att lansera, är mer oreglerat och kan ge snabb kundfeedback. Riskkapitalmarknaden har investerat ca 2 mdr USD i WLAN-företag. De få offentliga IT-satsningar som sker inom mobilt Internet är inriktade på WLAN. Det finns några exempel på offentligt finansierade satsningar på att erbjuda gratis WLAN för att stödja utvecklingen inom vissa mycket begränsade områden.

10 Sverige kan lära av det marknadsorienterade synsättet.

En av de viktigaste lärdomarna Sverige kan få från utvecklingen, satsningarna och styrsystemen i USA inom IT-politiken är att lära av USA:s ofta mer marknadsinriktade åtgärder. Offentliga sektorn i Sverige satsar bland annat på stamnät, ortssammanbindande nät och stadsnät men strategin för hur man skall addera värde runt IT-användningen de kommande åren för resurssvaga medborgare är en utmaning. Politiken i USA har valt den enklare vägen att kombinera subventioner till låginkomsttagare med reglering som underlättar privata investeringar. IT-politiken i USA fokuserar på åtgärder som kan ge relativt snabba effekter, de långsiktiga satsningarna sker inom FoU-politiken.

11 För Silicon Valley görs inget, kostnaden för kapital den viktigaste faktorn.

Vad som görs för att specifikt stödja den svaga utvecklingen i Silicon Valley på grund av krisen i IT-sektorn kan besvaras mycket enkelt med att det görs nästan inget. Politiska initiativ som hanterar kostnaden för kapital ses av många bedömare i USA som den viktigaste frågan för hjälpa den problemtyngda high-techindustrin. VC-finansieringen har gått ner kraftigt och investeringarna i IT har sjunkit de senaste åren. Eftersom 50 % av de genomsnittliga high-techföretagets intäkter kommer från export så anses reformering av USA:s skatteregler som en viktig fråga. Beskattningen av försäljningsbolag utomlands ses som ett problem idag. Många high-techbolag har internationell verksamhet och intäkter från dessa bolag investeras inte i USA p.g.a. de nuvarande amerikanska skattereglerna som skapar en för stor skattebelastning. För att stimulera detta kapitalflöde till USA har det föreslagits införandet av en 1-årig skatt på 5,25 % för utdelningar från utländska dotterbolag.

12 Avskrivningar, exportadministration och kostnadsföring av optioner.

För att stimulera investeringarna har det även föreslagits att snabb avskrivning skall vara möjligt för teknologiinvesteringar. Under 2002 infördes en regel som medger direktavskrivning med 30 % för utrustning som förvärvas under en viss tidsperiod. Mobilindustrin med mycket nyinvesteringar i teknik uppskattar att regeln kan skapa besparingar på ca 500 MUSD. En ny Export Administration Act har även föreslagits. Den nuvarande lagen tar inte hänsyn till snabba förändringar i teknologier. Med nuvarande regler måste känslig produktinformation lämnas in vilket är en risk för företagen. Förslag om krav på kostnadsföring av aktieoptioner ses också som ett hot mot high-techindustrin där 84 % av de anställda har optioner och optioner fortfarande ses som ett viktigt instrument för att attrahera arbetskraft.

ITPS, Institutet för tillväxtpolitiska studier
Studentplan 3, 831 40 Östersund
Telefon: 063 16 66 00
Fax: 063 16 66 01
info@itps.se
www.itps.se

itps INSTITUTET FÖR
TILLVÄXTPOLITISKA
STUDIER